

กระจายพืชพันธุ์ดีสู่ผู้ใช้ สร้างรายได้ให้เกษตรกรยั่งยืน

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

กรมวิชาการเกษตร ดำเนินงานพัฒนาพันธุ์พืชสวนตามหลักวิชาการอย่างต่อเนื่อง ทั้งกลุ่มพืชผัก พืชหัวสำหรับการบริโภค สมุนไพร ไม้ผล เพื่อให้ได้พันธุ์พืชสวนที่ลักษณะทางการเกษตรที่ดี ผลผลิตสูง ต้านทานโรคและแมลง เป็นที่ยอมรับของเกษตรกร ตลาดและผู้บริโภค พันธุ์พืชเด่นที่ได้รับการรับรองพันธุ์มีการนำไปใช้ประโยชน์จนเป็นที่ยอมรับและสามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและธุรกิจห่วงโซ่ ได้แก่

1. **มะนาวพันธุ์พิจิตร 1** เป็นพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคแคงเกอร์ ให้ผลผลิตเฉลี่ย 794 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์แป้นรำไพ 663% เมื่อต้นอายุ 3 ปี ได้รับการรับรองเป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2556 กรมวิชาการเกษตร กระจายพันธุ์มะนาวพิจิตร 1 ให้แก่เกษตรกร พ่อค้า หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ไม่น้อยกว่า 500,000 ต้น ซึ่งต้นพันธุ์ที่กระจายให้แก่เกษตรกร ได้สร้างอาชีพให้เกษตรกรในหลายรูปแบบ ทั้งการนำต้นพันธุ์ไปใช้เป็นแม่พันธุ์สำหรับการขยายและจำหน่ายให้เกษตรกรรายอื่น นำไปปลูกทดแทนมะนาวที่อ่อนแอต่อโรคแคงเกอร์ ส่งผลผลิตส่งเข้าสู่อุตสาหกรรมแปรรูป หรือส่งออก เกษตรกรบางรายนำพันธุ์ไปใช้ร่วมกับและเทคโนโลยีการผลิตมะนาววงบ่อสำหรับการผลิตนอกฤดู

2. **ถั่วฝักยาวพันธุ์พิจิตร 3** มีลักษณะทางการเกษตรที่ดี อายุเก็บเกี่ยวสั้นให้ผลผลิต 3,861 กิโลกรัมต่อไร่ ได้รับการรับรองเป็นพันธุ์แนะนำเมื่อวันที่ 22 มกราคม 2556 เป็นพันธุ์ที่เกษตรกรมีความต้องการสูง เนื่องจากให้ผลผลิตสูง ทั้งยังต้านทานต่อโรคไวรัสมากกว่าพันธุ์การค้าทั่วไป เกษตรกรมีการผลิตเมล็ดพันธุ์สำหรับใช้ภายในกลุ่มเกษตรกร หรือผลิตเพื่อจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ให้เกษตรกรกลุ่มอื่น และการผลิตเพื่อการบริโภคเป็นฝักสด

3. **มันเทศพันธุ์พิจิตร 2** เป็นมันเทศเนื้อสีขาวเหมาะสำหรับอุตสาหกรรมแป้ง ผลผลิตสูงเฉลี่ย 3,617 กิโลกรัมต่อไร่ ปริมาณแป้ง 23.4% ได้รับการรับรองเป็นพันธุ์แนะนำเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2562 กรมวิชาการเกษตร ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนดำเนินการกระจายยอดพันธุ์มันเทศพันธุ์พิจิตร 2 จำนวน 200,000 ยอด ให้แก่เกษตรกร เพื่อผลิตหัวพันธุ์เข้าสู่อุตสาหกรรมผลิตแป้ง

4. **อัญชันพันธุ์เทพรัตน์ไพลิน 63** มีลักษณะเด่นคือ ดอกมีกลีบ 5 กลีบซ้อนเวียน ผลผลิตดอกสดเฉลี่ย 2,122 กิโลกรัมต่อไร่ มีปริมาณแอนโทไซยานินสูง ได้รับการรับรองเป็นพันธุ์แนะนำเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2562 ภายหลังจากการรับรองพันธุ์ มีเกษตรกรและผู้สนใจขอสนับสนุนพันธุ์เป็นจำนวนมาก ปี 2564-2566 กรมวิชาการเกษตรสนับสนุนต้นกล้าอัญชันพันธุ์เทพรัตน์ไพลิน 63 จำนวน 3,000 ต้น และเมล็ดอัญชันพันธุ์เทพรัตน์ไพลิน 63 จำนวน 20 กิโลกรัม ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ จำนวน 2,120 ราย รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ซึ่งมีการนำไปปลูกเพื่อจำหน่ายผลผลิตสด หรือปลูกเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบสมุนไพรสำหรับการแปรรูป

กระจายพืชพันธุ์ดีสู่ผู้ใช้ สร้างรายได้ให้เกษตรกรยั่งยืน

5. ฟ้ายะลวยโจรสพันธุ์พิจิตร 4-4 มีลักษณะเด่น ให้ผลผลิตสดเฉลี่ย 2,073 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตแห้งเฉลี่ย 666 กิโลกรัมต่อไร่ ให้ปริมาณแอนโดรกราโฟไลด์เฉลี่ย 4.38 กรัมต่อน้ำหนักแห้ง 100 กรัม ในระหว่างการดำเนินการขอรับรองพันธุ์ กระทรวงสาธารณสุขได้รายงานว่าสาร Andrographolide ในฟ้ายะลวยโจรมีประสิทธิภาพการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเซลล์ไวรัสโควิด 19 ทำให้มีการกระจายพันธุ์เพื่อสนับสนุนการปลูกเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบสมุนไพรสำหรับผลิตยารักษาผู้ป่วยในกลุ่มอาการไม่รุนแรง โดยในปี 2564-2566 สนับสนุนต้นกล้าฟ้ายะลวยโจรสพันธุ์พิจิตร 4-4 จำนวน 62,400 ต้น และเมล็ดฟ้ายะลวยโจรสายพันธุ์พิจิตร 4-4 จำนวน 11 กิโลกรัม ให้แก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนจำนวน 33 หน่วยงาน และปัจจุบันยังคงให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

กระจายพืชพันธุ์ดีสู่ผู้ใช้ สร้างรายได้ให้เกษตรกรยั่งยืน

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2

